

శరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టె -

గల్ప యుద్ధం చెప్పిన కథ

-49-

1990 - సెప్టెంబరు నెల

ఉదయం పదిగంటల వేళ - సూర్యుడు తూరుపు ఆకాశంలో పైకి ఎగ్జిబ్ కువైట్ సిటీని ఒక్కసారి చూసాడు. తన తీక్ష్ణామైన చూపులతో వెలుగును, వేడిని కువైట్ పట్టణంలో నింపాలనుకున్నాడు. కానీ ఆయన ప్రయుత్తం వ్యాఖ్యాపాయింది. ఆశ అడియాసే అయింది.

దాదపు నెల రోజులుగా ఇదే ప్రయుత్తం. అదే భంగపాటు.

ఆకాశంలో అలా అలవోకగా తేలిపోయే మేఘాలు అపుడపుడూ తనకు అడ్డం వస్తాయి. తన ధాటికి తట్టుకోలేక కొద్దినేపటికే తప్పుకుని దారి తొలిగిపోతాయి. ఎడారి దేశమయిన కువైట్ అంటే తనకు ఎంతో ఇఱ్ఱం. అందుకే వేసవికాలంలో తన ప్రభావాన్ని, ప్రేమను మరీ ఎక్కువగా కువైట్ దేశంపైన చూపిస్తుంటాడు సూర్యుడు.

ఇప్పుడు పరిష్కారి చాలా కలిసంగా వుంది. దాదపు నెలరోజులుగా ఆకాశమంతా దట్టమైన పొగ అలుముకుని వుంది. కశ్మిరించుకుని క్రిందపున్న భూమిని ఒక్కసారి చూసి అనందించాలి అనుకున్న కుదరటం లేదు. అయ్యా ఏమయిందో ఈ కువైట్ దేశానికి? ఎలా వుందో ఎందుకిలా తయారయిందో ఒకసారి ఎవరినైనా అడిగి కనుక్కోవాలి. హో.. ఎడియా... అడ్డు అదుపూ లేకుండా అన్నిచోట్లా స్వేచ్ఛగా తిరిగే గాలిని అడిగి కనుక్కుంటే. అప్పుడే అడిగితే సరి. గాలికైతే అన్ని విషయాలు తెలుస్తాయి.

"హాలో.. హాయ్.. ఓ గాలీ.. బావున్నావా? ఒకసారి అగవా! ఒక సంగతి నిన్ను అడగాలబ్బా"

"ఆ ఎవరది? ఎవరు నన్న పిలుస్తున్నారు? ఓహో అయ్యబాబోయ్ సూర్యుభగవానులు గారా? ఈ లోకంలో మీకు తెలియని పిషయాలు ఏమున్నాయండి. మహాధృగ్యం తప్పకుండా అడగండి."

"హు.. ఇంతవరకూ నేను కూడా అలాగే అనుకున్నాను. భూమి మీద జరిగే ప్రతి విషయం నా కంటికి మరుగై వుండదని. కానీ ఇప్పుడు మాత్రం అది నిజంకాదని ఒప్పుకోవాలి వస్తోంది"

"సరే కానీ క్రిందపున్న ఆ కువైట్ దేశానికి ఏమయింది? దాదపు నెలరోజులుగా అక్కడ ఏం జరుగుతోందో చూడాలని తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను. కానీ అస్సలు కుదరటంలేదు. ఏవో భయంకరమైన శబ్దాలు ధాం.. ధాం అంటూ చెవులకు వినబడుతున్నాయి. కేకలు ఏడుపులు కూడా ప్రతిరోజూ వింటున్నాను. ఇంతకీ ఏం జరుగుతోందక్కడ? మరినేనేమో ఆకాశాన్ని విడిచిపెట్టి క్రిందకి భూమిపైకి రాలేనుగా"

అసక్తిగా అడిగాడు సూర్యుడు.

హు - "ఏం చెప్పమంటారు సూర్యుడుగారూ. ఫోరం జరుగుతోందక్కడ. కళ్ళతో చూసి భరించలేకపోతున్నాం. చెవులతో విని సహించలేక పోతున్నాం. మీ పనే మేలు. ఆకాశంలో పైన హాయిగా కూర్చుని అక్కడే తిరుగుతున్నారు. అంతటా అన్నిచోట్లా తిరిగి అన్ని చూడలేక వినలేక నేను చచిపోతున్నాను" వగచింది గాలి.

"సోది ఆపి అసలు విషయం చెప్పు" కోపగించుకున్నాడు సూర్యుడు.

"చెప్పడానికి నోరు రావడంలేదు మహానుభావా. ఏమని చెప్పమంటారు ఎన్నన్ని చెప్పమంటారు? ఆ సద్గం హుస్సేన్ ఇరాక్ దేశం నుండి సైన్యంతో వచ్చిపడి కువైట్ దేశాన్ని ఆక్రమించుకున్నాడు. అంతటితో ఆగితే మంచిదేకానీ దుర్మాగ్గం మితిమిరిపోయి కనిపించిన కువైట్ వాళ్ళనందరినీ చంపడం, స్త్రీలను పట్టి వారిని బలాత్మరించి హింసించడం చేస్తున్నారు. అంతేకాదు దాదాపు 700 పైటోలు బాపులను తగలపెట్టేసారు. నేలలోనుండి ఉచికి ఉచికి వచ్చే జలలాంటి పైటోలు బాపులు నింగికెగసిన మంటలతో నుండి పోతున్నాయి. కువైట్ దేశమంతా దట్టమైన పాగ అలుముకుంది. పగలే ఏమీ కనిపించడం లేదు అక్కడ మిగిలిన ప్రజలకు శ్యాస పీల్చుకోవడం కష్టమైపోతోంది.

అటువైపునుండి సద్గం హుస్సేన్ వచ్చి పడగానే. ఇటువైపు నుండి కువైట్ వాళ్ళ దేశం విడిచి పారుగుదేశాలకు పారిపోయారు. ప్రక్కనే వున్న సౌది అరేబియాకు నాలుగంటల కారు ప్రయాణం.

మొలుకువగా వున్న ప్రతి కువైటీ పొరుడు ప్రాణాలు అరచేతుల్లో పెట్టుకుని అటువైపు సరిహద్దులు దాటి పారిపోయారు.

మిగిలిన వారిని, కనిపించిన వారిని నిర్మాక్షిణ్యంగా అక్కడికక్కడే ఇరాక్ సైన్యం చంపేస్తోంది. పిల్లలను, స్త్రీలను బంధించి అక్కయాలు కొనసాగిస్తున్నారు.

పాట్లకూటికోసం పరదేశాలనుండి వచ్చినవారు కూడా ఎడారి మార్గాల్లో ప్రయాణించి జోర్డాన్ దేశం చేరుకుని అక్కడికి తమ దేశం పంపించిన విమానాల్లో కూర్చుని స్వదేశాలను చేరుకున్నారు.

కానీ ఎటూ వెళ్ళడానికి వీలులేని కొందరు కువైటోలోనే వుండిపోయారు. కొందరు డాక్టర్లు, నర్సులు, హస్పిటల్లో రోగులను విడిచిపట్టి వెళ్లలేక ప్రాణాలకు తెగించి వుండిపోయారు.

కొద్దిమంది పరదేశులు సేవాభావంతో కువైటోలోనే వుండిపోయి అవసరం వున్నవారికి ఆపోరం, మందులు అందిస్తూ వాలంటీర్లుగా నిలబడ్డారు. అదిగో ఆ కువైట్ సిటీలోని సాల్కియా ప్రాంతాన్ని ఒకసారి చూస్తే అక్కడ ఇండియన్ సూర్యులు కనబడుతుంది. అక్కడ ఇండియన్్ కొంతమంది వాలంటీర్లుగా ఏర్పడి సహాయక చర్యలు చేపట్టారు. ఇరాక్ సైన్యం కువైటీ వారి మీదే దృష్టి పెట్టింది కానీ పరాయిదేశాల వాళ్ళకు మాత్రం ఏ హాని చేయలేదు. కాబట్టి మిగిలిన పరదేశులు అందరూ ఒక్కటే ఒకరిని ఒకరు ఆదుకున్నారు. బట్టలను ఆపోర పదార్థాలను రొట్టెలను, త్రాగునీటిని, మందులను సేకరించి అవసరమైన వారికి అందిస్తున్నారు. మానవత్వం ఇంకా మనముల్లో మిగిలేవుంది అని చెప్పడానికి వెళ్ళని మాదిరిగా మనం చూపించవచ్చు. కువైట్ దేశం విడిచి స్వదేశానికి వెళ్ళడానికి అవకాశం కలిగినా కూడా కొంత మంది వెళ్ళకుండా పరిష్కారులను చూసి చలించిపోయి స్వచ్ఛందంగా సేవచేయడానికి నిలబడ్డారు.

గాయపడెన వారిని, జబ్బుతో మన్మహారిని, తమ వారిని కోల్పోయి దుఃఖిస్తున్న వారిని వీళ్ళే ఆదుకుంటున్నారు. అండగా నిలబడి

మేమున్నాం అని ధైర్యం చెబుతున్నారు. అందులో కరంటు లేదు నీళ్ళు లేవు ఆహారం లేదు. పెట్రోలు బావులు తగలబడుతున్న పాగ్ క్రమ్ముకోవడంతో పగలే చీకటిగా వుంది.

ఆ పాగే దట్టంగా ఆకాశమంతా క్రమ్ముకోవడంతో మీ చూపులు క్రిందికి వెళ్ళడం లేదు సూర్యుడుగారూ. అదీ సంగతి వివరించింది గాలి.

"అయ్యా నాకు తెలియకుండా ఇంత పని జరిగిందా? ఆశ్చర్యంగా వుందే నా కంటికి

అడ్డుపడేటంత ధైర్యమా ఆ పాగకి. సరే అటువైపు పడమటి వైపుకు వెళ్లి కొండల్లోకి వాలిపోయి కువైట్ని పరిశీలిస్తాను. ఇన్ని విషయాలు నాకు తెలియజేసినందుకు నిన్ను మేము అభినందిస్తున్నాము 'గాలి' 'గారు'

"అయ్యా ఎంతమాట మహాప్రభూ. మీతో మాటల్లాడటం మా అద్భుతం సూర్యులుగారూ"

కువైట్ దేశంలో యుద్ధమా? అతిచిన్న ఎడారి దేశం అది. సద్గం హస్పిం క్రౌన్‌నికి పాపం బలయిపోయి ఉంటుంది. అయ్యాపాపం అనుకుంటూ సూర్యుడు నడిమింటికి వచ్చి నక్కి క్రిందికి చూసాడు. అహా... ఏమీ కనబడటంలేదు. అలా పడమటి వైపు సాగిపోతూ ఆ వైపు నుంచి తొంగి చూసాడు ప్రక్కనుండి కొడ్దిగా కనబడుతోంది. నిజమే సంపదతో తులతూగుతూ కళకళలాడిపోయే కువైట్ ఎంత కళాపీనమైపోయింది. బారులు తీరిన కార్డతో రోడ్లన్నీ చాలా సందడిగా కనువిందు చేసివి. ఇప్పుడు నిర్మానుష్ణంగా ఎంతో శబ్దంగా వుంది.

యుద్ధం చేసిన గాయాలు తడుముకుంటూ విషాదంలో మునిగిపోతుంది.

సాయంత్రం ఐదుగంటల సమయం. 'జాబియా' లోని ముబారక్ హస్పిటల్ నుండి బయటికి వచ్చింది ప్రియదర్శిని. ఎప్పుడు చూసినా ఆపుడే విరఱాసిన గులాబిపువ్వులా వుండే ఆమె ముఖం ఆ రోజు ఎంతో అలసటగా వుంది. ప్రాధ్యాట వేసుకున్న తెల్లటి యూనిఫామ్ మసిబారిపోయి రంగుమారింది. అసలే ఆమె ఒట్టి మనిషి కూడాకాదు. ఏడవనెల గర్భంతో భారంగా అడుగులు వేస్తోంది ప్రియ. ఈ గల్ప యుద్ధం మొదలయినప్పటి నుండి ట్రాన్స్‌పోర్ట్ స్టోర్స్ కూడా లేదు. దాదపు రెండు మైళ్ళ దూరంలో వున్న 'సాల్మియా' లోని తన ఇంటికి కాలి నడకనే వెళ్ళాలి. సద్గం హస్పిం వచ్చి కువైట్ని ఆక్రమించగానే హస్పిటల్లో పని చేసి డాక్టర్లు, నర్సులు, పనివాళ్ళు అందరూ కువైట్ విడిచిపెట్టి వారికి వీతైన మార్గాల ద్వారా వారి స్వదేశాలకు వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడు హస్పిటల్లో మిగిలింది ఇద్దరు డాక్టర్లు, ముగ్గురు నర్సులు, ముగ్గురు ఆయాలు మాత్రమే. వార్డులన్నీ పేపెంట్లతో నిండిపోవడంతో దిక్కుతోచడం లేదు. కరంటు లేదు, మందులు లేవు. సదుపాయాలు కూడా అంతంత మాత్రమే బాత్రుముల్ని శుభం చేసి వాళ్ళు కూడా లేరు. ఉన్న ఇద్దరు అన్ని వార్డుల్లోని అంతపని చెయ్యడం కష్టం. అత్యవసరమైన వైద్యాన్ని అందించడం తప్ప ఇక ఏ విధంగాను వసతుల్ని, సమకూర్చడం అసంభవం.

ఎన్నో హింసలకు గురై గాయాలపాలై హస్పిటల్కు చేర్చబడిన రోగుల దుష్టతి ఎంతో ఆవేదనను కలగజేస్తోంది. సరైన వైద్యం చేయలేకపోవడంతో బాధగా వుంది. తన ఎంతోమందికి సేవలు చేయాలనే ఉన్నతమైన ఆశయంతో తన తండ్రి నర్సింగ్ కోర్సు చేయమని తనని ప్రోత్సహించాడు.

మరి ఇలాంటి సమయంలోనే కదా తను నిలబడాల్సింది. ఒక నర్సుగా ఎంతవరకు సేవ చేయగలదో సహాయపడగలదో అంతవరకూ చేయాలని పారిపోకుండా నిలబడాలని ఆమె నిశ్చయించుకుంది.

ప్రస్తుతం కువైటు ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసిన ఇరాక్ అధ్యర్థంలోనే పాలన కొనసాగించబడుతోంది. ప్రపంచంలోనే అత్యంత విలువైన కువైట్ దినారు. సద్గాం ఆక్రమించగానే ఒక చిత్తు కాగితంలా మారిపోయింది. అన్ని విధాలా కొనుగోళ్ళకు వస్తుమారకాలకు ఇప్పడు ఇరాకీ దినార్లు చలామణిలోనికి వచ్చాయి. పని చేసే వర్కర్స్కి రెండు నెలలుగా జీతాలు లేవు. మరి ఇంకెన్ని నెలలు జీతం లేకుండా పని చేయాలో? ఎప్పటికి ఇస్తారో? ఎవరు ఇస్తారో? అసలు ఇస్తారో ఇవ్వరో తెలియని పరిస్థితి. ఇలాంటి పరిస్థితిలో సమస్యలను ఎదుర్కొంటూ నిలబడి వుండటం ఎంతో కష్టమైన విషయం. బ్రతుకుంటే బలుసాకు తిని బ్రతకవచ్చు అని ప్రాణాలు అరచేతుల్లో పెట్టుకుని పారిపోయిన వాళ్ళే ఎక్కువ. అక్కడక్కడా మిగిలిన వాళ్ళు స్వచ్ఛందంగా సేవాభావంతో మిగిలిపోయిన వాళ్ళే.

యుద్ధం మొదలయినప్పటి నుండి తన భర్త శంకర్ ఒకటే పోరు పెడుతున్నాడు "నువ్వు అసలే ఒట్టిమనిపివికూడా కాదు. కువైట్ దేశమంతా నిండుకున్న పాగను పీల్చడం నీకు నీ కడుపులో వున్న బిడ్డ ఆరోగ్యానికి అసలు మంచిదికాదు. కనీసం చిన్నపాటి సదుపాయాలు కూడా లేకుండా ఎంతో కష్టానికి ఓర్చి నువ్వు డూటీ చేస్తాననడం సబబుకాదు. నా మాట విను. మనం ఏదో ఒక విధంగా ప్రక్కదేశమైన జోర్డాన్కు చేరుకుని అక్కడి కాంపలో కొన్ని రోజులు తల రాచుకుందాం. తరువాత మన భారతదేశం పంపించే విమానంలో మన ఇంటికి చేరుకుందాం. ఇలాంటి క్లిఫ్ఫమైన పరిస్థితుల్లో ఇక్కడే వుంటే నీ డెలవరీకి కూడా భయపడాలి" అంటూ ప్రతిరోజూ చెప్పినమాటే మరలా చెప్పుతున్నాడు. కానీ హస్పిటల్లోని రోగుల దుష్టతి కంటనీటిని తెప్పిస్తోంది. గాయాలపాలై కదలలేని ఇంటిలో బెడ్స్ పడి, తమనే దిక్కుగా భావించిన వాళ్ళను విడిచి పెట్టి వెళ్లాలంటే మనస్సు ఒప్పుకోవడంలేదు. ఇందుకేనా తను నర్సుగా కోర్సులు చదివింది? మరి తన చదువువల్ల ఎవరికి ప్రయోజనం? ఆలోచిస్తూ వడివడిగా నడుస్తోంది ప్రియదర్శిని. రోడ్జున్నీ నిర్మానుష్టంగా వున్నాయి. పట్టణమంతా పాడుబడిన దిబ్బలా వుంది. ఉండుండి వినిపించే ఇరాక్ ఆర్మీ ట్రుక్కులు తిరిగే శబ్దం తప్ప నిశ్చబ్దంగా వున్నాయి. పరిసరాలు. మనుషుల అలికిడి వినిపించడంలేదు. ఒంటరిగా అంతదూరం నడిచి వెళ్డడం రిస్కుతో కూడినదే అయినా తప్పదు. ఆలోచనలోపడి ఎదురు పడిన ఇరాక్ సైనికుల్ని కాస్త ఆలస్యంగా గమనించింది ప్రియదర్శిని. అప్పటికే ఆమెకు అడ్డంగా నిలబడ్డారు వాళ్ళ. "ఎయ్ ఎవరు నువ్వు? ఎక్కడికి వెళుతున్నావు? ప్రశ్నించాడొకడు దర్శంగా.

ఒకసారి తను వేసుకున్న యూనిఫామ్సి చూసుకుంది ప్రియ. దైర్యం ఆమెలో ప్రవేశించింది. డూటీచేసి హస్పిటల్ నుండి వస్తున్నాను. సాల్కియాలో వుంటుంది మా ఇల్లు. అక్కడికి వెళుతున్నాను. గబగబా అప్పచెప్పింది ప్రియ. ముందే కోతి. ఆప్సై కల్లు తాగింది అన్నట్లుగా వుంది ఇరాకీ సైనికుల పరిస్థితి. కువైట్లోని సంపదులు చూడగానే వీరికి చాలా సంతోషం కలిగింది. అన్ని దోచుకుని దాచుకున్నారు. అందమైన కువైట్ స్ట్రీలను ఇష్టమొచ్చినట్లు అనుభవించారు. హింసించి ఆనందించారు. అడ్డూ అదుపూ లేకుండా పోయింది వీరికి. పాపభీతి నశించి పోయింది మానవత్వం మరుగైపోయింది.

కానీ ఒక్కటి మాత్రం మంచిపని చేస్తున్నారు వీళ్ళు. ఒక్క కువైటీ వాళ్ళను తప్ప పరదేశస్తుల జోలికి వెళ్డడంలేదు. వారిని బాధించడం లేదు. ముఖ్యంగా మన భారతీయులంటే ఎంతో గౌరవాన్ని కనబరుస్తున్నారు.

"ఓహో డూటీనుండా. సరే. ఇంతె హిందీవాలె సిలానీ?" ప్రశ్నించాడొకడు నవ్వుతూ. "అన హిందీ." జవాబు చెప్పింది ప్రియ.

"ఎయ్ అది హిందీ అంట. సరే వదిలెయ్ అన్నాడొకడు.

"సరే.. నువ్వు వెళ్లు" అంటూ దారి తొలిగాడు ఎదురుగా నిలిచిన పైనికుడు. మామ్మయ్య అనుకుంటూ రోడ్డు దాటి అవతల వున్న సాల్చియాలోకి ప్రవేశించింది ప్రియ.

"ఐదుగంటలకే చీకటి పడిపోతోంది. పొగకమైన ఆకాశంలో దాదపు నెలరోజులుగా సూర్యుని జాడేలేదు" అనుకుంటూ పడమటి వైపు చూసింది ప్రియ. పడమటి కొండల్లో పైన అరేబియా సముద్రానికి గూటికి చేరుకుంటూ కాస్త కంటికి కనిపించాడు సూర్యుడు.

ఆయన కూడా పొగ కమైన కువైట్లో ఏం జరుగుతోందో తెలుసుకోవాలని చాటుగా మాటుగా ఏటవాలుగా తొంగి చూస్తున్నాడనిపించింది ప్రియకి. అబ్బి ఎన్నిరోజులైంది సూర్యుడ్ని చూసి యుద్ధమంటే సూర్యుడికి కూడా భయమేమో అందుకే నెలరోజులుగా సూటిగా, ధాటిగా రాలేకపోతున్నాడు. చిన్నగా నవ్వుకుంది ప్రియ తన ఆలోచనకి.

ప్రస్తుతం ఇంట్లో తినడానికి ఎమీ లేవు. గతవారం రోజుల్నాండి కడుపు నింపుకోవాల్సి వస్తోంది. రౌట్లు తింటే కడుపు నిండినట్లు తృప్తిగా వుండదు, కంటినిండా నిదర్శాదు ఈ ఇరాకీయులు దోషకోవడమే తప్ప మరేదీ ఆలోచించడం లేదు. మనవారి కోసం ఇంండియా ప్రభుత్వం కొన్ని ఆహారపదార్థాలను పరిపస్తోందని అంటున్నారు. అపి తొందరగా వేస్తే బాగుండు. వాటిని ఇక్కడవున్న వారందరికి పంచిపడితే కనీసం నాల్రోజులన్నా కడుపు నింపుకోవచ్చు.

ఉన్న కొద్దిపాటి ఆహారపదార్థాలనే అందరూ కలిసి పంచుకుని కడుపు నింపుకుంటున్నారు. లేనివారికి, ఆకలి అన్నవారికి పున్నవాటిల్లో కాస్త పంచిపట్టి సంతోషించి సంతృప్తి చెందుతున్నారు.

నిజంగా యుద్ధాలు, భూకంపాలు, విషపులు సంభవించినపుడు, సమస్థం స్థంభించిపోయినపుడు మనిషిలోని మానవత్వం బయటికి వస్తుంది. అప్పడే సాటిమనిషి విలువ తెలుస్తుంది. సమానత్వం అందరిలో నెలకొని, న్యాయం ధర్మం సమపాత్మలో నిలబడుతుంది.

అన్నీ వున్నప్పుడు మనిషి గర్యంతో అహంతో విచ్చలవిడితనంతో నీతో నాకేం పని అన్నట్లుగా ప్రవర్తిస్తాడు. ఎపుడైతే సమస్తాన్ని కోల్పోయి ఒడ్డున పడ్డ చేపలా ప్రాణభయంతో గిలగిలలాడతాడో అప్పడే మానవతా విలువలు పెల్లుచికి వస్తాయి.

అన్నీ బాగా ఉన్నప్పుడు ఎదురింట్లో వున్న కువైటీ మామ్మాగారు పనిమనిషిని ప్రతిరోజుగా రాచి రంపాన పెట్టేది. నెలంతా కాసేపు కూడా నిలబడనివ్వకుండా పని చేయించుకుని నెలజీతాలు సరిగ్గా ఇచ్చేదికాదు. గ్లాసుపగల గౌట్టావనో, పాలు పాంగోట్టావనో, తలుపుపై దుమ్మి సరిగాతడవలేదనో సవాలక్క కారణాలు చెప్పి జీతాన్ని సగం కూడా ఇచ్చేది కాదు. కడుపునిండా తిండి కూడా పెట్టేది కాదు. అస్తమానం కాళ్ళు ఒత్తుకుని ఒంటికి మసాజ్ చేయమని చెప్పి సతాయించేది. ఆ పని చేయలేక ఆ కప్పాలు భరించలేక పనిమనుషులందరూ నాలుగునెలలు చూసి ఇల్లు వదిలిపెట్టి పారిపోయేవాళ్ళు. కానీ ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న మన తెలుగుమ్మాయి రాజేశ్వరి మాత్రం అన్నింటినీ భరించి, సహించి గట్టిగా రెండేళ్ళ కాలం అక్కడే నిలబడింది. రెండేళ్ళ కాంటాక్కు పూర్తి చేసుకుని ఇంటికి వెళ్ళిపోతాను గానీ భయపడి పారిపోవడం నాకు నచ్చదు అంటూ అక్కడే వుండిపోయింది. ఇంకొక నెలకి ఇంటికి వెళ్ళిపోతుంది అనుకునేంతలో ఇరాక్ వచ్చి కువైట్ మీద పడటంతో అనుకున్నట్లుగా వెళ్ళలేకపోయింది.

మామ్మాగారు ముసలిది కావటంతో ఉంటే వుండనీ చేస్తే చావనీ అనుకుని పనిమనిషిని ఆమెకు తోడుగా వుంచి కొడుకు కోడలు తమ పిల్లల్ని తీసుకుని బార్ధరు దాటి సౌర్ది అరేబియాకు వెళ్ళిపోయి తలదాచుకున్నారు.

ఇప్పుడు అంత పెద్ద ఇంట్లో ఆ ముసలి మామ్మారికి అండగా రాజేశ్వరి నిలబడింది. "నీకేం భయం లేదులే మామ్మా నేనున్నాకదా! ఇరాకీ వాడు ఇటువేపు వేస్తే నిన్న దాచిపెట్టి నేను బయట నిలబడతాను. అంతగా వాడు ఇంట్లోకి చొచుకుని వేస్తే నీ ప్రాణానికి నా ప్రాణం అడ్డుగా వేసి నిన్న కాపాడతాను" అంటూ మామ్మారికి ధైర్యం చెప్పింది రాజేశ్వరి. తను ఎంతగా హింసించినా

జీతం సరిగ్గా ఇవ్వకపోయినా, తిండి పెట్టుకుండా వేధించినా చివరికి తనకు ఆసరాగా నిలిచి దైర్యం చెపుతున్న రాజేశ్వరి అంటే చాలా గౌరవం కలిగింది ఆ మామృకు. వెంటనే చేతులెత్తి దళ్ళం పెట్టింది ఆ మామృ తన తప్పులన్నీ క్షమించమని వేడుకుంది. బాధతో పశ్చాత్తాపుంతో కన్నీరు ఆమె చెంపలపై ప్రపాంచింది.

కన్నతల్ని బరువుగా, భారంగా ఎంచి, ఇంట్లో వదిలేసి నీ చావు నువు చావు అంటూ నిర్ణయగా వెళ్లిపోయిన కొడుకు కోడలికంటే పనిమనిచే అయిన రాజేశ్వరి ఎంతో ఆస్తురాలిగా అనిపించింది ఆమెకు. అలా యుద్ధం నేర్చిన పాతాలు ఎన్నో వున్నాయి. అది మనముల జీవితాల్లో తెచ్చిన పరివర్తన మరంతో వుంది.

యుద్ధం గురించి జన జీవితం మీద అది చూపిన ప్రభావం గురించి ఆలోచిస్తూ ఇంటికి చేరుకోవడానికి ఆఖరి సందు మలుపు తిరుగుతోంది ప్రియ. ఇంతలో ఆ ప్రక్కనే వున్న ఇండియన్ సూర్యలో నుండి హడావిడిగా బయటికి వచ్చాడు రవి. "అక్కా నీ దగ్గర మందులేమైనా వున్నాయూ? ఎవరో పాపం చిన్నవాడు కువైటీ పిల్లవాడు అనుకుంటా. జ్యరంతో బాధపడుతున్నాడు. ఇంట్లోవున్నవాళ్ళందరూ పారిపోయారంట. వీడు మాత్రం పనిమనిపితోపాటు ఎలాగో మిగిలిపోయాడు. చూస్తుంటే జాలి కలుగుతోంది చెప్పుకొచ్చాడు రవి.

ఇంట్లో కొన్ని అత్యవసర వైద్యానికి మందులు వున్నాయి తమ్ముడూ. మొదట ఆ పిల్లవాడిని చూడనీ అంటూ సూర్యలోపలికి నడిచింది ప్రియ. ఆరేళ్ళ పిల్లవాడు ముద్దుగా వున్నాడు. తల్లిని, తండ్రిని కలవరిస్తున్నాడు. ముట్టుకుంటే వశ్శ జ్యరంతో కాలిపోతోంది. పిల్లవాడికి తడిబట్టవేసి తుడిచి ఇంట్లోనుండి మందులు తెప్పించి వేసింది ప్రియ. వాడికి జ్యరం తగ్గుముఖం పట్టేంతవరకూ అక్కడే కూర్చుంది. ఆమె భర్త శంకర్ కూడా ఆమెను వెతుక్కుంటూ అక్కడికి వచ్చేసాడు. ఆ సాయంత్రం అక్కడే తలదాచుకున్న వారందరికి ఉన్న ఆపోరపదార్థాలతో వంట చేసి అందరికి తలకాస్త వడ్డించారు వాలంటిర్చు.

ఇలాగే ఆరునెలలు గడిచాయి. యుద్ధం కలిగించిన ఎన్నో అనుభవాల్ని మిగిలిన జ్ఞాపకాల్ని మనుష్యులు హృదయంలో మూటగట్టుకున్నారు. అమెరికా జోక్యం చేసుకుని సద్గం దొష్టాన్ని ఖండించి కువైట్ తరపున యుద్ధాన్ని ప్రకటించింది. దాంతో సద్గం కాస్త తగ్గాడు. ప్రపంచదేశాలు కూడా సద్గంకు వ్యతిరేకత చూపించాయి. దాంతో తట్టాబుట్టా సర్రుకుని కువైట్ వదిలి తన దేశమైన ఇరాక్కి పారిపోయాడు సద్గం.

దాదాపు ఆరునెలల తరువాత అందరూ కుదుటపడి కాస్త ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

పారిపోయిన కువైట్ వాళ్ళ ఒక్కొక్కరు మరలా తిరిగి రావడం మొదలు పెట్టారు. పాడైపోయిన ఇళ్ళను, పట్టణాన్ని తిరిగి నిర్మించుకోవడం ప్రారంభించారు.

కువైట్ ప్రభుత్వం దేశంలో వుండిపోయిన పనివాళ్ళందరికి ఏడునెలల జీతాలను ఇచ్చింది. ఐక్యరాజ్య సమితి సర్వే నిర్వహించి భాధితుల అందరి దగ్గరా వారు కోల్పోయిన ఆస్తులు, కార్బు సంపదను లెక్కకట్టి వారికి తగిన విధంగా డబ్బు ఇచ్చి వారికి కలిగిన నష్టాన్ని తీర్చింది.

కొందరైతే లేనివి కూడా ఉన్నట్లుగా కోల్పోయినట్లుగా అబద్ధాలు చెప్పి లీస్ తయారు చేసి వారి దగ్గర డబ్బును పాందారు.

తిరిగి కువైట్ దేశం కుదుట పడటానికి దాదాపు ఒక సంవత్సరకాలం పట్టింది. కానీ యుద్ధం మిగిలిన గాయాల్ని మాత్రం ఇంకా వీళ్ళ తడుముకుంటూనే వున్నారు. వాటిని మరిచిపోవడం ఈ తరానికి అంత సులభం కాదు. ప్రియకు, శంకర్కు జీతాలతోపాటు నష్టపరిపోరం కూడా కొంత ఇవ్వబడింది. ప్రియకు నెలలు నిండాక కొడుకు పుట్టాడు. సుఖపుసం కావడంతో అందరూ ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

కౌసమెరుపు ఏమిటంటే ముందు పిల్లికి బిచ్చం పెట్టుకుండా పనిమనుషులను సాధించి వేధించిన మామృగారు చాలా మారిపోయారు. రాజేశ్వరినే కాదు ప్రతి ఒక్కరనీ ప్రేమతో పలకరించడం, మర్యాదగా నడుచుకోవడం నేర్చుకున్నారు. తనని ఎన్ని బాధలు పెట్టినప్పటికీ, వాటిని క్షమించి తనని విడువక, కనిపెట్టుకుని వుండి కాపాడిన రాజేశ్వరికి కుష్ట మామృగారు ఇర్పైవేల దినార్లు (దాడపు యాభై లక్ష్మి రూపాయలు) బహుమతిగా ఇచ్చారు. యుద్ధం మిగిలిన కథలు ఎంత చెప్పినా తరగవు. మనుషులకు ఆ జ్ఞాపకాలు జీవితకాలం కూడా చెరగవు.

(మరోకథ వచ్చేనెలలో)

Post your comments